

SPIS TREŚCI

Wykaz mappek	7
Wykaz tabeltek	7
Spis ilustracji	8
Przedmowa	9
Podziękowania	11
Objaśnienie transliteracji, imion własnych i dat	12
Wprowadzenie: położenie geograficzne	13
1 Początki państwowości (do roku 1300):	
Kijów i Saraj	24
Ruś Kijowska	24
Mongolowie: Jarzmo tatarskie	40
2 1300–1600: Moskwa i Nowogród:	
kształtowanie się imperium i władzy absolutnej	48
Księstwo Moskiewskie	48
Iwan IV	69
Wprowadzenie pańszczyzny oraz koniec dynastii	81
3 1600–1700: Moskwa i Sankt-Petersburg:	
narodziny imperium	84
Kryzys, naprawa i zmiana	84
Rosja Piotra Wielkiego	106
Państwo wieśniacze: chłopstwo i pańszczyzna	118
Następcy Piotra Wielkiego, 1725–1762: wiek rewolucji pałacowych	132
4 1760–1860: Rosja a Europa: apogeum i zmierzch	
państwa autokratycznego	144
System służalczo-absolutystyczny: konsolidacja wewnętrzna i jej rozkład	144
Rosja i granice świata Europejczyków	157

	Kwestia chłopska	166
	Dojrzewanie kultury rosyjskiej	174
	Oświecenie, romantyzm, rewolucja	184
5	1860–1917: Europa i Rosja: stabilizacja i upadek państwa autorytarnego	191
	Od „wielkich reform” do roku 1905	191
	Przemiany dokonujące się na prowincji po roku 1861	201
	Rewolucja oddolna: 1905–1917	207
	Rozkwit społeczeństwa obywatelskiego i miejskiego	217
	Rozwój ruchu rewolucyjnego: 1861–1917	230
6	1917–1953: Imperium rosyjskie i Związek Radziecki: od pariasa do superpotęgi	240
	„Budowa socjalizmu”	240
	Partia, społeczeństwo i ideologia: 1921–1941	275
	Wybuch Wielkiej Wojny Ojczyźnianej	296
	Odbudowa, zimna wojna i śmierć Stalina: 1945–1953	304
7	1953–1991: Związek Radziecki jako potęga światowa: odwrót od utopii	312
	Przechodzenie do „rozwinętego socjalizmu”: 1953–1985 ...	313
	Polityka zagraniczna supermocarstwa	330
	Reżim a społeczeństwo	335
	Pierestrojka i rozpad ZSRR (1985–1991)	341
8	Federacja Rosyjska po roku 1991: wolny rynek i demokracja?	353
	Tożsamość, demokracja i rynek	353
	Dziedzictwo Jelcyna i era Putina	362
	Zalecane lektury	365
	Wybrane pozycje w języku polskim	371
	Od tłumacza	375

WYKAZ MAPEK

1. Migracje Wikingów w latach 800–1000	26
2. Ruś Kijowska w wieku IX	29
3. Słowianie i chrześcijaństwo	32
4. Republika Nowogrodu, 997–1478	44
5. Rozwój Księstwa Moskiewskiego do roku 1533	58
6. Ekspansja na wschód, 1478–1710	77
7. Zachodnie pogranicze Rosji, 1700–1945	158
8. Rebelia Pugaczowa	160
9. Ekspansja rosyjska za panowania Katarzyny II, 1762–1796 ...	162
10. ZSRR w latach 1922–1953	254
11. Związek Radziecki w roku 1970	323

WYKAZ TABELEK

1. Wielcy książęta Rusi	38
2. Władcy Moskwy z dynastii Daniłowiczów	50
3. Władcy z dynastii Romanowów	89